

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

Elizabetes ielā 41/43, Rīgā, LV – 1010 ♦ tālr. (+371)7220151 ♦ fakss (+371)7338024

Rīgā

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem
līguma noteikumiem

2005.gada 31.oktobrī

Nr. 8-lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2005.gada 3.oktobrī saņemts *PTAC* Liepājas reģionālā sektora (turpmāk – *PTAC LRS*) pārsūtīts SIA "Xnet" iesniegums, ar kuru apstrīdēts *PTAC LRS* izdotais 2005.gada 21.septembra administratīvais akts Nr.11/06-778. Iesniegumam klāt pievienota SIA "Xnet" Pirkuma kartes Nr.1933-0805 kopija (turpmāk – Pirkuma karte).

Saskaņā ar *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk – *PTAL*) 25.panta ceturrtās daļas 6. punktu *PTAC* funkcijās ietilpst "patērētāju tiesību ievērošanas uzraudzība līgumu projektos un līgumos, ko patērētāji slēdz ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, arī normatīvajos aktos paredzēto darbību veikšana, lai ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs grozītu līguma projektu vai pārtrauktu pildīt līguma noteikumus, ja līguma projektā vai noslēgtajā līgumā konstatēti netaisnīgi vai neskaidri noteikumi". *PTAC* atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei, veicis SIA "Xnet" Pirkuma kartē iekļauto noteikumu izvērtēšanu.

Sakarā ar iepriekšminēto *PTAC* 2005.gada 14.oktobrī pieprasīja un 2005.gada 20.oktobrī saņēma SIA "Xnet" skaidrojumu par Pirkuma kartes noteikumu atbilstību *PTAL* prasībām .

Pirkuma kartē norādīts, ka preces garantijas termiņš ir 24 mēneši no 2005.gada 11.augusta. Saskaņā ar *PTAL* 16.panta pirmo daļu "Garantija ir ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja apliecinājums, ka prece vai pakalpojums, vai to sastāvdaļa noteiktu laiku saglabās lietošanas īpašības, drošumu un izpildījumu un ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs uzņemas papildu saistības, kas nav paredzētas šajā likumā un citos normatīvajos aktos". Atbilstoši *PTAL* 16.panta otrajai daļai "Garantija dodama rakstveidā, tā ir brīvi pieejama pirms preces iegādāšanās vai pakalpojuma saņemšanas, un tajā skaidri norādīti nosacījumi prasījuma pieteikšanai attiecībā uz garantiju, garantijas termiņš – laika posms uz kuru attiecināta garantija, kā arī garantijas devēja nosaukums (firma) vai vārds, uzvārds un adrese. Garantijā norāda, ka patērētājam ir noteiktas tiesības saskaņā ar normatīvajiem

aktiem un ka garantija šīs tiesības neietekmē. Ja garantija neatbilst šiem noteikumiem, tas neietekmē garantijas derīgumu un patērētājs ir tiesīgs pieprasīt, lai garantija tiktu izpildīta". No *PTAL* 16.panta otrās daļas izriet, ka ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ir tiesības pašam noteikt garantijas termiņu, ievērojot *PTAL* 16.panta ceturtais daļas noteikumus, ka pārdevējs nav tiesīgs samazināt ražotāja dotās garantijas apjomu un saīsināt tās termiņu. Turklāt no *PTAL* 16.panta pirmās daļas izriet, ka par garantiju uzskatāmas tikai tās saistības, ko pārdevējs, ražotājs vai pakalpojuma sniedzējs dotajā garantijas termiņā uzņemas papildus tam, ko patērētājs ir tiesīgs prasīt no pārdevēja, ražotāja vai pakalpojuma sniedzēja, atsaucoties uz *PTAL* (piemēram, pārdevējs papildus uzņemas veikt preces apkopi, ko neparedz *PTAL*). Konkrētajā gadījumā no Pirkuma kartes redzams, ka SIA "Xnet" dotais preces garantijas termiņš ir 24 mēneši no 2005.gada 11.augusta (preces - televizora Panasonic TX-29PM1P apmaksas diena, ko apliecina lietas materiālos esoša 2005.gada 11.augusta preču pavadzīme – rēķins Nr.179546). Attiecībā uz ko *PTAC* norāda, ka 24 mēnešu garantijas periods neizslēdz patērētājam tiesības izmantot *PTAL* 28.pantā noteiktās tiesības, ja viņam pārdota vai nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece, jo saskaņā ar *PTAL* 27.panta pirmo daļu patērētājam ir tiesības pieteikt prasījumu SIA "Xnet" par preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes dienas. Ņemot vērā to, ka no Pirkuma kartes noteikumiem neizriet, ka konkrētajā gadījumā SIA "Xnet" 24 mēnešu garantijas periodā būtu uzņēmies pret patērētāju papildus saistības, kas nav paredzētas *PTAL* 28.pantā, *PTAC* konstatē, ka tādējādi SIA "Xnet" noteiktais 24 mēnešu garantijas termiņš ir pretrunā ar *PTAL* 5.pantā noteikto līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu un atbilstoši *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktam ir pretrunā ar labticīguma prasībām, tādējādi šāds noteikums saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 1. punktu ir uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu.

Attiecībā uz Pirkuma kartē norādīto, ka "*Garantija ir bezmaksas remonts un ierīces detaļu apmaiņa gadījumos, ja preces remonta laikā ir atklāts rūpnīcas defekts*" *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 27.panta pirmo daļu patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam par preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes vai pakalpojuma saņemšanas dienas, tādējādi preces 24 mēnešu garantijas periods neizslēdz patērētājam tiesības izmantot *PTAL* 28.pantā noteiktās tiesības, ja viņam pārdota vai nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece. Konkrētais garantijas noteikums paredzot, ka gadījumā, ja prece ir līguma noteikumiem neatbilstoša, patērētājam ir tiesības prasīt tikai preces remontu un preces detaļu apmaiņu, patērētājam nosaka mazāk tiesības nekā to paredz *PTAL* 28.panta pirmās, trešās un ceturtais daļas noteikumi. Turklāt *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 28.panta noteikumiem patērētājam ir tiesības pieprasīt, lai pārdevējs veic līguma noteikumiem neatbilstošas preces apmaiņu pret tādu pašu vai ekvivalentu preci, ar kuru būtu nodrošināta atbilstība līguma noteikumiem. Līdz ar to šajā gadījumā pārdevējam ir pienākums apmainīt visu preci pret tādu pašu vai ekvivalentu preci nevis veikt atsevišķas detaļas nomaiņu. Ņemot vērā iepriekšminēto *PTAC* norāda, ka konkrētais garantijas noteikums saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā labticīguma prasībām un atbilstoši *PTAL* 6.panta trešās daļas 1. punktam ir uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu.

Attiecībā uz garantijas noteikumu, kas nosaka, ka *„Preces apmaiņas vai atgriešanas gadījumā nepieciešams nodrošināt pilnīgu preces komplektāciju un oriģinālo iepakojumu”*, PTAC norāda, ka PTAL neparedz patērētāja prasības izpildes pakārtotību pārdevēja vai ražotāja izvirzītām papildus prasībām par preces iepakojuma esamību, ja patērētājam pārdota vai nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece. Pie tam, PTAC norāda, ka PTAL nav noteikts, patērētājam pienākums divu gadu laikā no preces iegādes dienas glabāt preces iepakojumu. Tādējādi PTAC norāda, ka konkrētais garantijas noteikums saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu un atbilstoši PTAL 6.panta trešās daļas 1. punktam ir uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu.

Attiecībā uz Pirkuma kartē iekļauto noteikumu, ka *„Klients nevar izmantot atteikuma tiesības, ja prece ir lietota”*, PTAC norāda, ka no 2002.gada 28.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.207 *“Noteikumi par distances līgumu”* (turpmāk – *Noteikumi*) 9.punkta izriet, ka patērētājam ir tiesības izmantot atteikuma tiesības 14 kalendāra dienu laikā, ja puses nav vienojušās par garāku termiņu, turklāt no PTAL 12.panta noteikumiem izriet, ka patērētājam izmantojot atteikuma tiesības, nav obligāti jāpamato atteikuma tiesību izmantošana. PTAC norāda, ka konkrētais garantijas noteikums ierobežo patērētājam tiesības realizēt PTAL 12.pantā paredzētās atteikuma tiesības, kā arī ierobežo patērētājam iespēju atteikuma tiesību realizēšanas laikā pārliecināties par konkrētās preces derīgumu un atbilstību. Pie šāda garantijas nosacījuma *Patērētājam* praktiski nav iespējams izmantot atteikuma tiesības, jo veicot preces pārbaudi atteikuma tiesību realizēšanas termiņā, šāds nosacījums vienmēr izslēgs iespēju patērētājam izmantot atteikuma tiesības. Pie tam, PTAC norāda, ka šāds garantijas noteikums sniedz patērētājam maldinošu informāciju par atteikuma tiesību realizēšanas kārtību, kas neatbilst PTAL 12.panta noteikumiem. Tādējādi saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 4. un 5.punktu un PTAL 6.panta trešās daļas pirmo punktu, 6.panta trešās daļas 3.punktu konkrētais garantijas noteikums ir uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu.

Ņemot vērā iepriekšminēto un pamatojoties uz PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta trešās daļas pirmo punktu, 25.panta ceturtais daļas 6.punktu, *Noteikumu* 9.punktu PTAC pieprasa SIA "Xnet" pārtraukt piedāvāt patērētājiem šādu garantijas dokumentu (Pirkuma karti), kas neatbilst PTAL noteiktajām prasībām, un līguma noteikumus, kas ierobežo patērētāja tiesības izmantot normatīvajos aktos paredzētās atteikuma tiesības.

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu SIA "Xnet" ir tiesīga apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātam, iesniedzot iesniegumu Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, Rīgā, Elizabetes ielā 41/43.

Direktore

B. Vītoliņa

(...)

